

PIIRIKIRJE 1/2026

Puheenjohtajan tervehdys

Lapin vuodenajat ovat edenneet sydäntalven, hankikannon ja nopeasti paljastuneen maan kautta vihreään runsauteen. Vaikka omassa arjessa ei seuraisikaan säätä päivittäin monivuotisiin sääpäiväkirjoihin kirjaten, voi tuntea muutoksen mitä nyt elämme. **”Kuu kiurusta kesään”** -uskomuksen mukaan kesä (pääskynen) on tänä vuonna saapunut osaan Lappia jo toukokuun alkupuolella.

Millaista kesää voi osata odottaa, kun talvi ja kevätkin ovat olleet totutusta poikkeavat? Ennen luimme kesäsäätä esimerkiksi Erkinpäivän (18.5.) ja Urponpäivän (22.5.) säistä: ”Erkki turjus turkki päällä, Urpo paitahiasillaan”. Tulkinta toki vaihtelee. Omassa suvussani kylmä Erkinpäivä ja lämmin Urponpäivä tarkoittavat lämmintä kesää. Päinvastainen sää ennustaisi epävakaista säätä.

Ehkäpä kesä noudattaa talven arvaamatonta kulkua. Viime talvena koimme äkillisesti saapuneen lumen, pitkän pakkasjakson ja poikkeuksellisen leudon helmikuun. Lumipeite jäi paikoitellen ohueksi kuten hankikantokin.

Yhden asian tiedämme varmuudella: valo on täällä.

Lämmin kiitos vapaaehtoistyöstäsi. Valoisaa kesää!

Saara Laivamaa, Lapin piirin puheenjohtaja

Sisältö

SIVU 1
Puheenjohtajan
tervehdys

SIVU 2
Piirin esittely
ja yhteystiedot

SIVU 3
Työtä tulevaisuuden
luonnon puolesta

SIVU 4
Paikallisyhdistysten
tapahtumia

SIVU 5
Kuulumisia pohjoisen
luonnonsuojelijoilta
Hyvää Pride-kuukautta!

SIVU 6-7
Yhdistyskuulumisia

SIVU 8-9
Ajankohtaisia teoksia
luonnosta ja ympäristöstä

SIVU 10
Milka Luhtaniemi:
Virtaava vesi takoo uomia

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri – Pohjoisen luonnon edunvalvoja

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri on Suomen luonnonsuojeluliiton alueorganisaatio. Jäseniämme ovat kaikki Lapin maakunnan paikalliset luonnonsuojeluyhdistykset.

Sinäkin olet osa Lapin piiriä Suomen luonnonsuojeluliiton paikallisyhdistyksen jäsenyytesi kautta.

Lapin piirin hallitukseen kuuluu vapaaehtoisia eri puolilta Lappia. Hallitus valitaan piirin syyskokouksessa, johon paikalliset luonnonsuojeluyhdistykset voivat lähettää omat edustajansa. Hallituksen puheenjohtajana toimii Saara Laivamaa. Lapin piirissä on yksi palkattu työntekijä, toiminnanjohtaja Sisli Piisilä.

Vaikutamme Lapin luonnon puolesta.

Luonnon edunvalvojana annamme lausuntoja sekä teemme aloitteita ja muistutuksia. Yhteistyö sidosryhmien kanssa on tärkeä osa työtämme.

Otamme kantaa esimerkiksi kaavoitukseen, maankäyttöön ja suojeluhankkeisiin.

Teemme tiivistä yhteistyötä Suomen luonnonsuojeluliiton keskustoimiston kanssa.

Tuemme paikallista luonnonsuojelutoimintaa ympäri Lappia ja Saamenmaata.

Jos mieltäsi askarruttaa paikallinen luonnonsuojelun tai maankäytön kysymys, ota yhteyttä!

Ota yhteyttä

Sisli Piisilä
toiminnanjohtaja

lappi@sll.fi
040 823 2443

Minkälaisen kirjeen lähettäisit tulevaisuuden lapsille?

Ennätysaikainen kevät ja toukokuiset ennätyslämmöt näyttävät ilmastokriisin etenevän.

Tietoa ilmastomuutoksesta on enemmän kuin koskaan, mutta ilmastotekoja ei vielä kukaan tehdä läheskään riittävästi. Uhkakuvien maalailu lamauttaa ja luo passiivisuutta. Tutkitusti ilmastoahdistusta eniten lievittää toimijuus. Minkälaisen kirjeen sinä kirjoittaisit tulevaisuuden lapsille? Teimmekö ja teemmekö riittävästi ilmaston ja luonnon puolesta?

Haasta ystäväsi ja sukulaisesi kirjoittamaan aikakapselikirje. Kirjeen voi osoittaa esimerkiksi lastenlapsille, tai 2050-luvulla syntyville. Kirjeeseen voi laatia myös suunnitelman siitä, minkälaisiin ilmasto- ja luontotekoihin sitoudutte, ja miten pyritte vaikuttamaan ympäristö- ja ilmastopolitiikkaan tulevaisuuden sukupolvien puolesta. Tallettakaa aikakapselikirjeet paperisina selkeästi nimettynä niin, että niihin voidaan palata 2050-luvun alussa.

Luonnonsuojelu on työtä elinkelpoisen tulevaisuuden puolesta. Kun toimit vapaaehtoisena paikallisyhdistyksessä tai Lapin piirissä, teet työtä tulevien sukupolvien ja monimuotoisen luonnon puolesta.

Kohti pörriäisten paratiisia

Luonnonvaraisten pölyttäjien hemmottelu näkyy myös isompina satoina sadonkorjuussa.

Haluatko tehdä pihastasi pölyttäjien paratiisin? Suomen luonnonsuojeluliiton pölyttäjäkasviopas auttaa sinua valitsemaan kotipihalle kasveja, jotka houkuttelevat luonnonvaraisia pölyttäjiä kimalaisista perhosiin, kukkakärpäsiin ja kovakuoriaisiin.

Opas huomioi myös pohjoiset olosuhteet kasvuyöhykkeistä.

Pähkinänkuoressa: suosi erityisesti paikallisia luonnonkukkia, puita ja pensaita, sillä ne ovat alueella elävien hyönteisten pääasiallisia ravinnonlähteitä. Oppaasta löydät myös vinkit pölyttäjille mieluisimmista koriste- ja hyötykasveista, sekä varoitukset vieraslajeista ja helposti liikaa leviävistä kasveista. Pölyttäjiä auttavat myös leikkamattomat nurmikot, niittyjen perustaminen ja hoito, ja talventörröttäjien jättäminen.

Tutustu Luonnonsuojeluliiton pölyttäjäkasvioppaaseen

Paikallisyhdistysten tapahtumia

Ylitornion-Pellon Luonto ry

- Tervetuloa tapaamaan yhdistyksen jäseniä **ojiensilloitustalkoisiin lauantaina 6. kesäkuuta Mellakoskelle. Ajo-ohje:** Muurolantie 4800, tienviitassa lukee Röyttävaara. Autolla jatketaan mettätietä noin 3-4 kilometriä aina **Luontotapio**-kyltille saakka.
- Talkoiden aiheena on korjata maanomistajan luvalla Luontotapio-kyltiltä alkavaa vanhaa mettätienpohjaa, jonka ojien yli tehdään kulkua helpottavat rakenteet pyöröpuista ja lankuista. Kokoontuminen on aamulla klo 8 ja talkoot jatkuvat arviolta neljä-viisi tuntia.
- **Ilmoittaudu etukäteen, niin tiedämme varata mukaan evästä: ylitornio-pello@sll.fi**

Sompion Luonnonystävät

- **Keskiyön vaellus Viiankiaavalle lauantaina 13.6. klo 20-00**
- Lisätiedot ja ilmoittautuminen: sll.fi/sompio

Luonnonkukkien kesäkuu

Kansallista luonnonkukkien päivää vietetään sunnuntaina 14.6.

Lapissa luonnonkukkien tapahtumia järjestävät ainakin Kemin Seudun Luonnonsuojeluyhdistys, sekä SLL Rovaniemi ry: sll.fi/lappi/tapahtumat

Inarin Luonnonystävät järjestää [kasviretken Ivalossa lauantaina 27.6.](#)

Seuraa Lapin piiriä somessa:

[Facebook](#)
[Instagram](#)
[Youtube](#)
[Bluesky](#)
[Linkedin](#)

Kuulumisia pohjoisen luonnonsuojelijoilta

Viime syyskuussa jätimme valituksen poikkeuksellisesta aiheesta, Tornion euroopanmajavista. Riistakeskus oli myöntänyt poikkeusluvan seitsemän euroopanmajavan tappamiseksi. Valituksemme ydin oli, ettei euroopanmajavia tulisi tappaa, vaan tien tulviminen tulisi estää muilla keinoin, tai siirtää tietä, koska kyse on suojellun euroopanmajavan elinympäristöstä. Euroopanmajava lähes tapettiin sukupuuttoon 1800-luvulla. Suomen valtion tavoitteena on vahvistaa maan euroopanmajavakanta takaisin suotuisalle suojelutasolle. **Oikeuskäsittely jatkuu, mutta toistaiseksi majavat ovat yhä hengissä.**

Ei kaivosta Nunasvaaraan!

Saamenmaalla Ruotsin Vittangissa osoitettiin 30.5. mieltä suunniteltua Talga AB:n grafiittikaivosta vastaan. Tapahtuman järjestivät paikalliset yhteistyössä **Kiruna Naturskyddsföreningenin** kanssa. Kaivoshanke on yksi Euroopan komission kriittisten mineraalien asetuksen (CRMA) strategisen hankkeen aseman saaneista. Tämä lisää painetta kaivoksen avaamiseksi Saamenmaalle.

Nunasvaaran kaivoksen vastaista toimintaa voit seurata sosiaalisessa mediassa:

Instagram: @framtid_utan_gruva_nunasvaara

Facebook:

[JA till en framtid utan gruva i Nunasvaara!](#)

Kuva: Vesa Puuronen

Hyvää Pride-kuukautta!

Kesäkuu on kansainvälinen Pride-kuukausi. Tässä kuussa paitsi juhlitaan sateenkaarevaa moninaisuutta, myös edistetään sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen ihmisoikeuksia ja näkyvyyttä.

Luonnonsuojelijoille moninaisuus on tuttu juttu, onhan suokukoillakin neljä eri sukupuolta. Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri edistää luonnonsuojelutoimintaa, johon ovat tervetulleita kaikki.

Rakkaudesta Tornionjokilaakson luontoon: Ylitornion-Pellon luonto ry

Täällä toimintaympäristönä on Tornionjokilaakson historiallinen kulttuuri- ja luontoympäristö, jonka läpi virtaa Väylä, Euroopan pisin vapaana virtaava joki ja tärkeä vaelluskalajoki. Yhdistyksen puheenjohtaja **Seija Piippola** ehti kertomaan alueen kuulumisia.

- Hei Seija! Kerrohan, mitä on juuri nyt pinnalla Ylitornion-Pellon luonnonsuojelussa?

- Kunta on palkannut konsulttiyhtiötä kaavoittamaan luonnonkauniita paikkoja matkailua varten ja avuksi kuntastrategioiden laatimisessa. Hiljaisuuden ja rauhan säilyminen jää suunnitelmissa toisarvoiseksi. Torniolaakson seutukunnalla on matkailussa käyttämättömiä mahdollisuuksia, mutta etusijalla on pidettävä alueen ominaispiirteiden säilyminen ja puhtaan luonnon mahdollistama liiketoiminta. Tämä edellyttää kansallismaisemien ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen suojelua, luontokadon hillitsemistä, vapaana virtaavan väylän suojelua lohijokena. Kaivos- ja tuulivoimahankkeet vaarantavat muita elinkeinoja.

- Minkälaista toimintaa teillä on?

- Meillä on Mellajärvellä oma aapasoiden ympäröimä Luontotapio-kämpä, jonka pitkokset kunnostamme valmiiksi tänä vuonna. Kämpälle on matkaa kävellen kolme kilometriä ja sen huolto edellyttää suunnittelua. Talvisin on hiihtäen hyvä vetää ahkiossa sinne tarpeita. Kämpä on kaikkien vapaasti käytettävissä. Syksyllä jatkamme myös metsäpalstansa vapaaehtoisesti suojelleen maanomistajan kanssa metsätiaisten talvehtimistä ja pesimistä helpottamaan ripustettujen pönttöjen huoltoa, sekä valmistelemme hömötiaisille soveltuvia koivupötkelöitä.

Ylitornion-Pellon Luonto ry:n hallituksen porukkaa Aavasaksan maisemissa 17.6.2026

Vinkkaa luontohelmi alueeltasi:

"Aavasaksan laen näköalapaikoilta avautuva maisema Tornionjokilaaksoon on aina yhtä rakas, ellei rakkaampi kerta kerralta."

Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenen jäsenedut:

- Luonnonsuojelija-jäsenlehti neljä kertaa vuodessa & uutiskirje sähköpostiin noin kerran kuussa
- Alennus Suomen Luonto -lehden tilaukseen
- 10 % alennus Luontokaupan tuotteista
- Kotimaan hostellikortti maksutta ja 10 % majoituslennus Suomen Hostellijärjestön hostelleissa Suomessa. Kansainvälinen hostellikortti alennettuun hintaan.
- 5 % alennus Ruohonjuuren tuotteista
- 12 % alennus Alpan tuotteista
- 13 % alennus GreenStar Hotellin majoituksista
- 10 % alennus Fiksuruoka.fi-verkkokaupasta

Lisää tietoa ja alennuskoodit sivulla: sll.fi/tule-mukaan/liity-jaseneksi/

Auta kuvin!

Haluamme tehdä Lapin piirissä entistä vaikuttavampaa viestintää. Keräämme nyt kuvapankkia Lapin maakunnan alueelta.

Tässä siis etsintäkuulutus: löytyykö arkistoistasi kauniita luontokuvia, kuvia uhatuista luontokohteista, tai kuvia esimerkiksi eri maankäytön muodoista? Tunnetko luontokuvaajia, jotka voisivat olla halukkaita luovuttamaan kuvia tai videota käyttöömmeh? Kuvista voidaan tehdä myös kirjallinen rajattu käyttöoikeussopimus kuvaajan toiveiden mukaan. Kuvien käytöstä emme valitettavasti voi maksaa. Ota yhteyttä: lappi@sll.fi

Ps. Jos tunnet dronikuvaajan tai harrastat itse dronilla kuvausta, ja haluaisit auttaa luonnonsuojelua kuvaamalla, ole yhteydessä, videoillesi olisi käyttöä!

Muut yhdistysasiat

Yhdistysten sähköpostilistalle liittyminen

Yhdistysten sähköpostilistalle kannattaa liittyä, sillä sitä kautta saa tärkeitä viestejä liiton ajankohtaisista asioista, muun muassa tietoa ja muistutuksia yhdistystoimintaan, erilaisiin koulutuksiin ja verkkosivuihin liittyen. Ainakin yhdistysten puheenjohtajien, verkkosivuja päivittävien ja muiden aktiivisten kannattaa liittyä listalle.

Liity listalle: <http://sll.fi/mailman/listinfo/yhds-lista>

Yhdistystoiminnan elvyttäminen

Onko paikallisyhdistyksen toiminta hyytymässä tai jäissä, tai puuttuuko tekijöitä talkoilta tai lausunnoilta? Vapaaehtoistoiminnalle luontaista on vaihtuvuus, ja toiminta painottuu aina tekijöidensä kiinnostusten, voimavarojen ja resurssien mukaan.

Jos kaipaat lisää virtaa paikallisyhdistystoimintaan, ota yhteyttä. Vuonna 2026 järjestämme tilaisuuksia paikallisen luonnonsuojelutoiminnan aktivoimiseksi eri puolilla pohjoista.

AJANKOHTAISIA TEOKSIA LUONNOSTA JA YMPÄRISTÖSTÄ

Luettavaa:

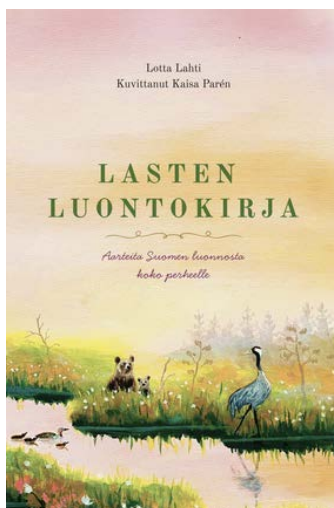
Ville Lähde, Tere Vaden & BIOS-tutkimusyksikkö: 12 käsitettä maailmasta - Käsikirja etenevän ympäristökriisin aikakaudelle (2026)

Ekologiset muutokset ylittävät kriittisiä rajoja, ja suuria yhteiskunnallisia muutoksia on tulossa. Toimiminen ympäristön puolesta on nyt tärkeämpää kuin koskaan pahimpien tulevaisuuksien estämiseksi. Kirja kokoaa yhteen yli vuosikymmenen ympäristötyön BIOS-tutkimusyksiköstä.

Lasten ja nuorten kirjat:

Lotta Lahti: Lasten luontokirja (2026)

Koko perheelle suunnattu, kauniisti kuvitettu lasten luontokirja yhdistää tutkittua tietoa ja luontoaarteita sekä toiminnallisia tehtäviä.

Kuunneltavaa:

Pajunkissa -podcast ympäristö-liikkeestä ja järjestelmä-muutoksesta
Tekijät: Sisli Piisilä, Aura Kalli

Miten elää luontoa tuhoamatta? Miten muutetaan koko järjestelmä? Pajunkissa-podcast pohtii vastauksia ja etsii ratkaisuja muun muassa näihin teemoihin eri ympäristöliikkeen toimijoita ja tutkijoita haastatellen. Podcastissa kuulet muun muassa Käsivarren ja Savukosken kaivoshankkeiden vastaisesta toiminnasta, Tenojoen moratoriosta sekä Vuotoksen altaan vastaisesta vuosikymmenten työstä. Pääset tutustumaan myös Elokapiinan ja Metsäliikkeen aktiivien ajatuksiin siitä, mikä innoittaa heitä toimimaan tässä hetkessä.

Kuuntele: voima.fi

Katsottavaa, Yle Areena:

Ilmastopakolaiset (2026)

Äärimmäiset sääilmiöt uhkaavat satojen miljoonien ihmisten elämää. Ilmastomuutoksesta ja muuttoliikkeestä eniten kärsivät maat ja alueet etsivät omia ratkaisuja, koska kansainvälinen yhteisö ei ole kyennyt vastauksia antamaan.

Luontomatalla - Mitt i Naturen

Dokumenttisarja: Miten luonnon biologinen monimuotoisuus voitaisiin elvyttää?

AJANKOHTAISIA TEOKSIA LUONNOSTA JA YMPÄRISTÖSTÄ

Luettavaa:

Saraleena Aarnitaival: Ekokylät - Opas yhteisölliseen omavaraisuuteen (2026)

Kaupunkien ja maaseutujen ekoyhteisöt pyrkivät luomaan yhteisöllisiä kestäviä elämäntapojen. Keskenään erilaisissa yhteisöissä asuvia ihmisiä yhdistää ymmärrys planeetan rajallisuudesta sekä pyrkimys vähentää elonkehään kohdistuvaa kuormitusta.

Teos rohkaisee syventämään tietämystä vahvaan kestävyysajatteluun perustuvasta, minä- ja ihmiskeskeisen todellisuuskäsityksen ylittävästä elämästä muuttuvassa maailmassa. Teos nostaa esiin oivalluksen elämän verkostoluonteesta: siitä, miten olemme täysin riippuvaisia lukuisten muiden elollisten hyvinvoinnista ja toimivista ekosysteemeistä. Myös ihmisten keskinäinen erilaisuus ja ihmisyhteisöjen monimuotoisuus ymmärretään tätä kautta osaksi luonnon monimuotoisuutta.

FT Saraleena Aarnitaival on kestävyyskysymyksiin syvällisesti perehtynyt informaatiotutkija ja aktivisti, joka viljelee yhteisöpuutarhassa kaupungissa ja talkoilee ekokylissä maaseudulla, ja edistää lähimetsien säilymistä.

Hyvää kesää!

**Virtaava vesi takoo uomia
niiden ympärille versoo
tähtiä. Niillä on paikka pimeydessä
mutta myös kasvussa.
Tuuli tuo metsään juoksun jälkiä
hermostojen vavahtelua puolipimeässä
aineella on vaihe, ei muotoa
mutta valo pääsee hahmoksi
levittyä, saa katseen**

**Ne katselevat rauhassa maailman silmillä
kun se sarastaa
sinä siristät
teillä on siten vaihtuva luonne
koskette toisianne eritahtoiset
vuorottelette toistenne kasvoissa**

**Opit, et ihan ulkoa
miten sopeudut, kokoiseksi
mutta et nouse
aamua pidemmälle, sillä on nimi
jota et hallitse, et kohotu
levität maailman pihaille
kerättyä**

**Jonkin maatuvaan tuoksu
paljastaa eläimen posket
kauran hahmon ennen lunta
ja lumen ennen mitään**

Milka Luhtaniemi

Kokoelmasta Häikäisy (2026).
Julkaistu runoilijan luvalla.

Kuva: Kemijoki, Savukoski. Sisli Piisilä.

